

ÉLET A SZERENCSEJÁTÉK UTÁN

Tanácsadó füzet kényszeres szenvedélyes szerencsejátékosok számára az adósságok kezeléséhez és a jogi nehézségek rendezéséhez

Szerzők: Endre, Szabolcs
Szerkesztő: Zsély Anna
Nyomda: DigiNyomda

Nyíró Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet
Addiktológiai Osztály
Osztályvezető: Dr. Petke Zsolt PhD.

A tájékoztató füzet kiadására a Miniszterelnöki Kormányiroda Felelős játékszervezés támogatása fejezeti kezelésű előirányzata 2020. tárgyévi forrásának felhasználásával került sor.

Szerződéses azonosító: KÁSZF/75/1/2020-SZERZ/MKI
2020

OPAI-ADDIKT
Nyíró Gyula OPAI
Addiktológiai Osztály

Tartalom

Bevezetés.....	3
Mi a szerencsejáték-függőség?	3
Hogyan tudja valaki eldönteni, hogy kényszeres szerencsejátékos-e? ...	4
A szerencsejáték-függőség és a bűnelkövetés.	5
A tapasztalatok alapján hogyan és meddig folytatja a játékot egy kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos?	5
A mélypont és a változás kezdetének lehetősége	6
Család és barátok, fedezetlen kölcsönök	8
Hitelkártyák	8
Banki vagy vállalati hitelek	8
Be nem fizetett adók	9
Fogyasztócsoportos hitelek és gyorskölcsönök	9
Uzsorások	9
Bűncselekmények következményivel való szembenézés	9
A tartozások következményei - mi van a játék után ?	10
Behajtási folyamat	10
Fizetési felszólítások	10
Fizetési meghagyás	10
Végrehajtás	11
Lehetséges megállapodás	12
Egy felépülés története	12
A játékos hozzátartozók 20 kérdése	15
Hasznos elérhetőségek	17

Bevezetés

Írásunk célja részben személyes példákon keresztül segítséget nyújtani azon felépülni vágyó kényszeres szenvedélyes szerencsejátékosoknak és családjuknak, akik a játékszenvedély miatt nehéz jogi és anyagi helyzetbe kerültek és ebből szeretnének kezelhető helyzetbe továbblépni a felépülés során, vagy szeretnék jobban megérteni, hogy tipikusan milyen jogi és anyagi következményei is lehetnek a szerencsejátéknak. Bár írásunk elsősorban a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékosnak szól, bátran használhatják a családtagjaik és más típusú függőségéből felépülők is.

A jelen játékosvédelmi füzet készítése során megkíséreltük elsődlegesen azokat az elveket és személyes tapasztalatokat összegezni, amelyek segítséget jelenthetnek a jogi és anyagi következmények kezelésében és az ilyen jellegű, szerencsejáték következtében felmerülő gondok rendezésében. Ajánlásaink elsősorban a Gamblers Anonymous és annak magyarországi közössége, az Anonim Szerencsejátékosok (a továbbiakban a „GA”) tudásán és felépülő érintettek tapasztalatain alapulnak, erősen kapcsolódnak a GA közösségéhez és támaszkodnak a GA felépülési programjára.

Mi a szerencsejáték-függőség?

A szerencsejáték-függőség egy viselkedési addikció. A viselkedési addikció kapcsán olyan viselkedési formákról beszélünk, amelyeknél az addikciót nem valamilyen kémiai szer váltja ki, hanem az emberi élet normális, mindennapi tevékenységei (táplálkozás, szex, munka, játék, stb.) válnak kórossá. Függőségről vagy problémáról akkor beszélünk, amikor a viselkedés uralni kezdi az egyén életét, és károsítja a saját vagy környezete testi-lelki állapotát. A viselkedési addikciók többségénél a betegség egyik legfontosabb jellemzője az, hogy a függő személy számára az élet egyéb dolgai elveszítik jelentőségüket, örömszerző jellegüket, és kiszorulnak a beteg életéből. A függőség kielégítése érdekében a szenvedélybeteg elhanyagolja életének korábban fontosnak számító dolgait, nem képes és hajlandó időt fordítani családjára, barátaira, párkapcsolatára, ügyei megfelelő intézésére. A viselkedési addikciók mindegyikét a túlzás jellemzi. A betegség lényege abban áll, hogy a normál mérték nem okoz örömet, nem nyújt kielégülést. A viselkedési függőségek kényszerítő ereje sokszor éppoly erős tud lenni, mint a drogfüggőség.

Számos különböző meghatározás létezik a kényszeres szerencsejátékra vonatkozóan, de a GA tagok körében leginkább elfogadott megfogalmazás szerint a szerencsejáték-függőség egy progresszív természetű betegség, amelyet nem lehet meggyógyítani, azonban fel lehet tartóztatni. Ennek részeként a szenvedélyes szerencsejátékosnak természetesen megfelelő időt kell szánnia a játék következtében elhanyagolt dolgai rendezésére is, többek között a jelen játékosvédelmi füzet szempontjából releváns pénzügyek és jogi nehézségek terén.

Hogyan tudja valaki eldönteni, hogy kényszeres szerencsejátékos-e?

A GA a következő kérdéseket ajánlja annak kiderítésére, hogy egy adott személy esetében van-e szó játékproblémáról. A kérdések megválaszolását követően bárki megállapíthatja, hogy kényszeres szerencsejátékos-e, és dönthet arról, hogy fel akar hagyni a szerencsejátékok üzésével.

1. *Játszottál-e már a munkaidőd vagy az iskola rovására?*
2. *Előfordult-e valaha, hogy a játék miatt boldogtalanná vált az otthoni életed?*
3. *Érintette-e már a jó híreket a játék?*
4. *Éreztél-e valaha lelkiismeret furdalást a játék után?*
5. *Játszottál-e valaha is azért, hogy pénzt szerezz az adósságaid visszafizetésére vagy anyagi nehézségeid rendezésére?*
6. *Csökkentette-e a játék az ambícióid és hatékonyságod?*
7. *Vesztés után érezted-e azt, hogy amilyen hamar csak lehet, vissza kell menned visszanyerned, amit elvesztettél?*
8. *A nyerést követően éreztél-e erős vágyat arra, hogy visszatérj és még többet nyerj?*
9. *Gyakran előfordult-e veled az, hogy eljátszottad az utolsó fillérjeidet is?*
10. *Kértél-e már kölcsön a játék miatt?*
11. *Eladtál-e már bármit is a játék miatt?*
12. *Vonakodtál-e valaha, hogy a játékra szánt pénzt normális kiadásokra fordítsd?*
13. *Megtörtént-e, hogy a játék miatt elhanyagoltad önmagad vagy a családod?*
14. *Játszottál-e már hosszabb ideig, mint tervezted?*
15. *Játszottál-e valaha is azért, hogy így menekülj el az aggodalmaid, gondjaid, unalmad, magányod, gyászod vagy veszteségeid elől?*
16. *Elkövettél-e már törvénybe ütköző dolgot vagy fontolóra vetted már egy ilyen tett elkövetését, hogy így szerezz pénzt a játékra?*
17. *Okozott-e a játék alvász problémát?*
18. *A veszekedések, csalódások vagy feszültségek arra készítetnek, hogy játssz?*
19. *Érezted-e már azt, hogy valamilyen jó szerencsét, egy-két óra játékkal kellene megünnepelned?*
20. *Gondoltál-e már öngyilkosságra, vagy arra, hogy tönkreteszed magad a szerencsejátékkal?*

A legtöbb kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos legalább 7 kérdésre igennel felel.

A szerencsejáték-függőség és a bűnelkövetés

A veszteség nem elméleti probléma a kényszeres szerencsejátékos számára, hanem egy örökös, ám elfogadhatatlan realitás, mellyel időről időre fel is jogosítja magát a játék folytatására. A baráti-családi kölcsönök, illetve a banki hitelek igénybevételének sorát gyakran követik tisztességtelen kölcsönök, uzsoraügyletek, lopások, illetve egyéb bűncselekmények a kényszeres szerencsejátékosok esetében. A GA tagok többsége arról számolt be, hogy csupán alkalmilag fordult elő velük, hogy bűncselekményeket követtek el, amíg később rá nem eszméltek, hogy a játék elkezdése, folytatása vagy a játékra felhasznált kölcsönök törlesztése miatt egyaránt történtek ilyen esetek.

A kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos képzelete szerint egy hosszan tartó vesztes szériát csakis egy nagy nyereséggel lehet megtörni, ami miatt egyre többet veszítenek és a következmények elkerülése érdekében, illetve a játék folytatása miatt gyakori, hogy bűncselekményt követnek el. Hisznek abban, hogy a játékból eredő problémákat még több játékkal oldhatják meg. Ebből adódóan a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékosok esetében a játék a probléma oka, nem pedig a következménye.

A tapasztalatok alapján hogyan és meddig folytatja a játékot egy kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos?

Vannak, akik úgy tartják, hogy a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos nem változik, amíg van más választása és el tudja kerülni a tettei következményét és a felelősségre vonást. Ezt írja le a következő folyamatábrázolás:

- a játékos eljuttatja a saját pénzét,
- eljuttatja a megtakarításait (bankbetét, biztosítás – lásd például életbiztosítás felbontása, „visszavásárlása”),
- kölcsönket kér a közvetlen környezetétől (család, barátok), amit eljuttat,
- zálogba adja vagy eladja a könnyen pénzre tehető értékeit (ékszerek, műszaki cikkek) és a pénzt eljuttatja,
- csökkentett áron értékesíti SZÉP kártya, egészségpénztár, utalványok egyenlegét, az így szerzett pénzt pedig szerencsejátékra fordítja,

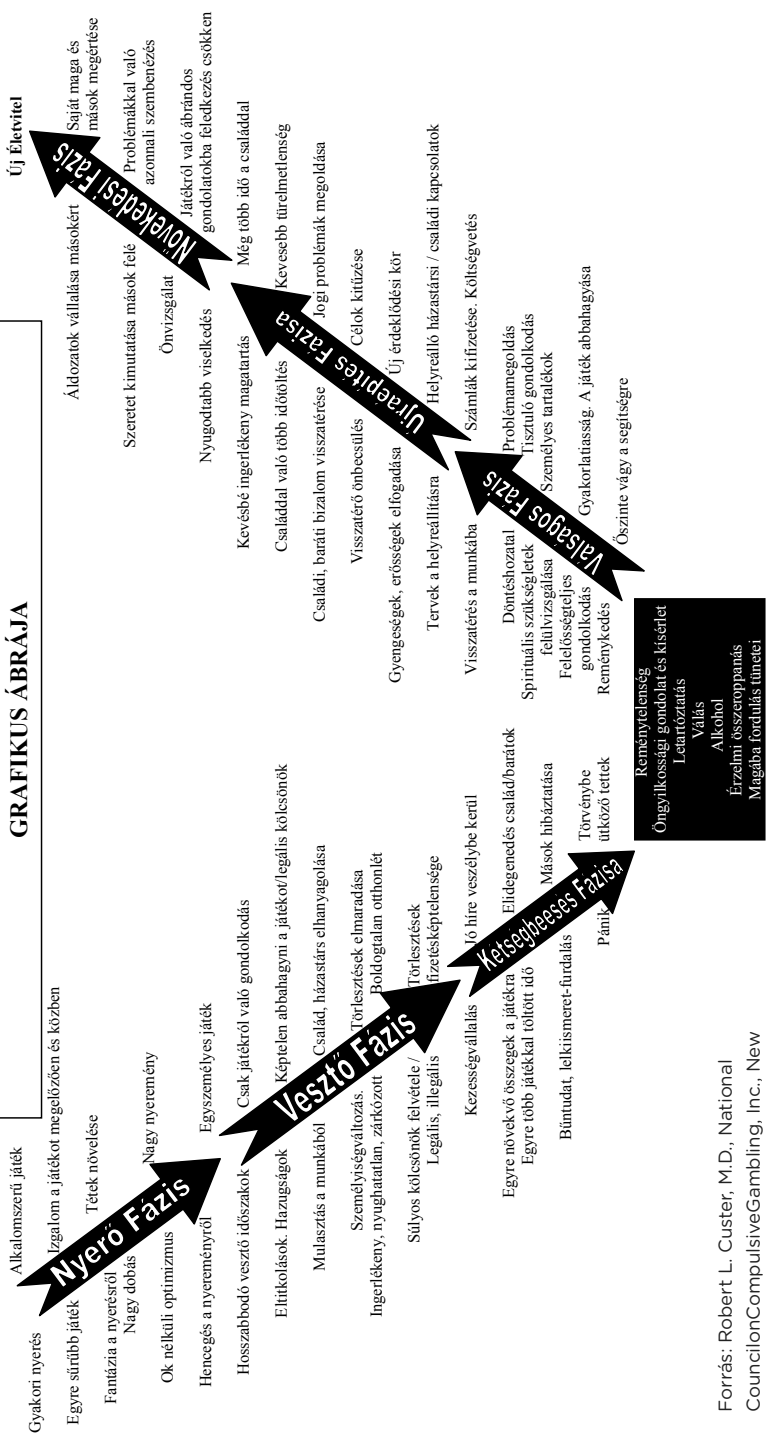
- bankokhoz fordul és fedezet nélküli kölcsönöket vesz fel vagy hitelkártyá(ka)t igényel és az így szerzett pénzt eljátssza,
- kölcsönöket kér a tágabb környezetétől (egykori iskolatársak, munkatársak, csapattársak), és az így szerzett pénzt eljátssza,
- kisebb pénzintézetekhez fordul és a bankinál magasabb kamattal vesz fel kölcsönt, amit eljátszik,
- zálogba adja vagy eladja (esetenként ugyanazt többször is, hamis/hamisított okiratokat felhasználva) a környezetében található, más tulajdonát képező, könnyen pénzzé tehető értékeket (családtagok ékszerei, műszaki cikkei, munkahelyi eszközök),
- az így szerzett pénzt eljátssza, bankokhoz fordul és újabb fedezet nélküli vagy ingatlanal fedezett kölcsönöket vesz fel, konszolidálja a tartozásait (vagy nem) és a további szabad felhasználású kölcsönösszeget eljátssza,
- uzsorakölcsön(öke)t vesz fel és az így szerzett pénzt eljátssza,
- zálogba adja vagy eladja a nagyértékű ingóságait (autó, műszaki cikkek) és ingatlanát, majd az így szerzett pénzt eljátssza,
- hazugsággal, manipulálással, fenyegetéssel, lopással jut pénzhez, amit eljátszik,
- sikkasztást, hűtlen kezelést, költségvetési csalást követ el és az így szerzett pénzt eljátssza. Pár példa: céges pénz sajátként történő kezelése, ÁFA összegének saját használatra történő felhasználása, hamis számla vagy nem tényleges gazdasági eseményről szóló számla felhasználása (számlagyárak), más – akár erőszakos – bűncselekmények elkövetése a pénzszerzés érdekében.

A mélypont és a változás kezdetének lehetősége

A játékosok gyakran tekintik problémáikat átmenetinek és főként pénzügyi jellegűnek. Általános, hogy a veszteségből adódó keserű érzéseket a munkába temetik, ami miatt az egyik oldalon igaz lehet, hogy jól és egyre jobban keresnek, viszont a másik oldalon amennyivel többet keresnek, annyival vagy annál is nagyobb összegekkel játszanak. A pénztelenség és az adósságok terhén túl a magány és az üzöttség fokozódásával a korábbi önfeledtségnek már nyoma sincs, a szégyen és a titkok emberi kapcsolatok elvesztését eredményezhetik és ez a folyamat addig folytatódik, ameddig a játék és annak nyomora megálljt nem parancsol.

A változás és a változtatás legfontosabb körülménye egy kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos esetében, hogy hajlandóvá válik-e elfogadni a tényt, hogy egy progresszív betegség szorításában él, és vágyik-e arra, hogy felépüljön. A felépülés ebben a speciális esetben nem az eredeti állapot helyreállítását

A KÉNYSZERES SZERENCSEJÁTÉK ÉS A FELÉPÜLÉS GRAFIKUS ÁBRÁJA

Forrás: Robert L. Custer, M.D., National
 Council on Compulsive Gambling, Inc., New
 York, New York

jelöli, hanem egy folyamatot, melynek során a játékos őszintén beismeri a problémáit és meghatározott lépéseken keresztül felkészíti önmagát a múlt következményeivel való megbirkózásra – immár játékmentesen, azért, hogy egy normális, boldog életet tudjon élni. Ennek a szembenézésnek fajsúlyos részeit mutatják be a következő oldalak.

Család és barátok, fedezetlen kölcsönök

A kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos a baráti kölcsönöket általában csak részben vagy egyáltalán nem fizeti vissza, ezért a megfelelő írásbeli dokumentáció nélkül kölcsönadott pénz jó eséllyel nem az igaz barátság jele, hanem a barátság igazi próbája. Ha a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos adós nem fizet, megfelelő írásbeli dokumentáció híján a kölcsönadók többsége nemcsak a barátságnak, hanem pénzének is búcsút mond. A felépülést választó kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos az egyéb (biztosított) pénzügyi nyomások rendezését követően megkísérli ezek rendezését is, több sikeres példával találkoztunk a GA termekben.

Hitelkártyák

A 40 százalék körüli THM az egyik legmagasabb kamatszint, és a hitelkártyát nem arra találták ki, hogy az ember sportfogadásra vagy online kaszinózásra költse. Ennek ellenére, valamint az egyszerű hozzáférés okán sok kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos több hitelkártyát is igénybe vesz, amelyeket a hónap végén nem tud fizetni, és a tartozás felhalmozódik. Van olyan személyes tapasztalat, hogy a hitelkártya követelést egy nemfizetést követően az adott hitelező egy behajtó cégre engedményezte, majd ezzel a behajtó céggel az adós felépülő szerencsejátékos egyedi megállapodást tudott kötni, amely alapján a teljes tartozásnak csupán egy részét kellett visszafizetnie. Erre azért lehet lehetőség, mert az eredeti hitelező a követelést nagyobb részben veszteségként elkönyvelte és töredék értéken ruházta át, így nyilván az új hitelező is tudott „keresni” az üzleten.

Banki vagy vállalati hitelek

Személyi kölcsönök, céges hitelkeret, stb. – a kényszeres szerencsejátékosok nagy része nem áttal igénybe venni ilyen „segítséget” sem a játék folytatásához.

A bankok fedezetlenül általában a terheletlen jövedelem tízszeresénél nem adnak magasabb összeget, és a nemfizetés hasonló következményekkel jár, mint bármely más pénzügyi kölcsön nem teljesítése, azaz behajtási folyamatra számíthat a szerencsejátékos.

Be nem fizetett adók

Magyarországon az adókat a NAV hajtja be, gyakorlatilag valamennyi más követelést – kivéve például a gyerektartást – megelőző sorrendben, így ettől a tételtől szabadulhat meg a kényszeres szerencsejátékos leghamarabb (lásd még fizetés letiltása). Ismerünk olyan kényszeres szenvedélyes szerencsejátékost, akinek a fizetése 50 százalékát több éven keresztül letiltották a NAV és egyéb végrehajtást kérők javára, de idővel sikerült rendeznie múltbéli tartozásait, és a végére jutott a folyamatnak.

Fogyasztócsoporthitelek és gyorskölcsönök

Ugyan a gyorskölcsönöket nyújtó pénzügyi intézetek is lefolytatnak egyfajta hitelképességi vizsgálatot, mégis gyakori, hogy a már máshol is eladósodott, esetleg máshonnan elutasított ügyfeleket szolgálják ki. A feltételeik és az árazásuk különbözősége teszi lehetővé, hogy magasabb kockázatú ügyfeleket is finanszírozzanak, gyakran gyorsabban és rugalmasabban, mint a bankok.

Uzsorások

Bár az uzsorakölcsön nyújtása bűncselekménynek minősül, ez ritkán akadályoz meg egy igazán mélyen lévő szerencsejátékost abban, hogy uzsorásokhoz forduljon pénzért. Ilyen esetekben meglehetősen nagy a nyomás az uzsorások részéről, nem ritkán fizikai erőszakot is bevetnek, így előfordulhat, hogy a szerencsejátékos akár más bűncselekmény elkövetése útján fizeti ki az uzsorás követelését a szabadulás érdekében.

Bűncselekmények következményeivel való szembenézés

Ha a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos csalás vagy más bűncselekmény útján szerez pénzt, annak büntetőjogi felelősségre vonás lehet a következménye. A hatályos magyar büntető törvénykönyv számos vagyoni elleni és más pénzügyi jellegű bűncselekmény törvényi tényállását tartalmazza. Ezek közül a tapasztalataink szerint a szerencsejátékosok által a leggyakrabban elkövetett bűncselekmények a következők: lopás, sikkasztás, rablás, költségvetési csalás, zsarolás, csalás, okirat-hamisítás.

A tartozások következményei - mi van a játék után?

A legfontosabb egy frissen leállt szerencsejátékos esetében, hogy ne kezdje újra a szerencsejátékot, hanem kezdjen el szembenézni a mögötte álló időszak anyagi és erkölcsi következményeivel. Ennek lehetséges lépéseit az alábbiakban ismertetjük.

Behajtási folyamat

Amennyiben az ügyfél nem fizeti be a törlesztőrészletet, a pénzügyintézet behajtási osztályára kerül az ügy, illetve levélben, telefonon és személyesen is felszólítják a fizetésre. Értelemszerűen egyéb, akár magánszemélyek által nyújtott kölcsönök esetében is az első lépés a teljesítésre történő felszólítás szokott lenni.

Fizetési felszólítások

Fontos momentum, hogy egy fizetési felszólításra egy későbbi eljárásban a hitelező akkor tud alappal hivatkozni, amennyiben annak kézbesítése igazoltan megtörtént az adós részére. Ismerünk olyan példát a GA közösségében, hogy az adós szerencsejátékos a postán érkező leveleit kibontás nélkül, olvasatlanul dobta a szemétkosárba, és ez vezetett oda, hogy a hitelező egyszerűen meg tudta indítani vele szemben a megfelelő peres, illetve nem peres eljárásokat. A hitelező jól megfontolt érdeke a tartozás békés rendezése, ezért általános gyakorlat, hogy különböző fizetési könnyítéseket ajánlanak fel.

Fizetési meghagyás

A témánk szempontjából talán leginkább előforduló, 30 millió forint alatti pénzügyösszegek behajtásának leggyakoribb eszköze a közjegyzők előtt kezdeményezhető fizetési meghagyásos eljárás.

Ebben az eljárásban a hitelező a közjegyző előtt előadja a követelését és a közjegyző a jogalap és egyéb körülmények anyagi jogi vizsgálata nélkül (gyakorlatilag csak formai vizsgálatra kerül sor) kibocsátja a fizetési meghagyást az adóssal szemben, amelyet ajánlott tértivevényes küldeményként kézbesít az adós részére. Az adósnak ezt követően 15 napja van arra, hogy a fizetési meghagyásban foglaltakat vitassa, azaz azzal szemben ellentmondással éljen. Amennyiben erre nem kerül sor, az érintett követelés végrehajtása kezdeményezhető a hitelező által. Ellentmondás esetén az eljárás perré alakul, és a bank köteles bizonyítani a követelés fennállását és összegszerűségét. Amennyiben ezt sikeresen teszi, a bíróság

ítéletének végrehajtása kérhető a perköltség összegével növelten, csakúgy, mint a fizetési meghagyás esetében.

Végrehajtás

Amennyiben az adóssal szemben végrehajtást kezdeményeznek, a következő eszközök állnak a végrehajtó rendelkezésére a hitelező (végrehajtást kérő) követelésének behajtására (az alábbiak sorrendiséget is jelentenek, azaz a sorrendben előrébb álló sikertelensége esetén lehet továbblépni):

- végrehajtás munkabérre (legfeljebb 33 százalék, esetenként 50 százalék – például tartásdíj, több jogosult esetén) és más hasonló ellátásra (például nyugdíj, egészségbiztosítási pénzügyi ellátás);
- végrehajtás pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre (bankszámla);
- ingóvégrehajtás (különösen jellemző személyautó, motor, egyéb vagyontárgyak);
- ingatlan-végrehajtás (tipikusan árverés).

A végrehajtási lap kiállítására jogosult bíróság – a végrehajtási lap kiállítása helyett – közvetlenül letiltó végzést hoz, ha kizárólag az adós munkabéréből kell behajtani a követelést és a fenti végrehajtói intézkedésekre nem kerül sor. Ez azokban az esetekben fordulhat elő, amikor (i) a hitelezőnek tudomása van arról, hogy nincs az adósnak semmilyen végrehajtás alá vonható vagyona, kizárólag a munkabére az, amelyből kielégítést remél, és csak arra nézve kéri a végrehajtást vagy (ii) tartási jellegű a követelés és a letiltott rész fedezi az érintett összeget.

Ha a befolyt összeg nem fedezi a végrehajtás során behajtani kívánt valamennyi követelést, a kielégítési sorrend – a követelések jogcímét alapul véve – a következő:

- a) gyermektartásdíj,
- b) jogszabályon alapuló egyéb tartásdíj,
- c) munkavállalói munkabér és a vele egy tekintet alá eső járandóság,
- d) polgári perben vagy büntetőeljárársban az adóssal szemben a bűncselekmény következtében keletkezett és a természetes személy sértett javára megállapított polgári jogi igény,
- e) a büntető- és a büntetés-végrehajtási, valamint a szabálysértési eljárásban az adóssal szemben megállapított, az állam javára fizetendő összeg, a vagyonelkobzásból eredő követelés (a polgári jogi igény kivételével),
- f) adó, társadalombiztosítási követelés és más köztartozás,
- g) egyéb követelés,
- h) a végrehajtási eljárásban kiszabott rendbíróság.

Lehetséges megállapodás

A GA-ban több olyan tapasztalat létezik, amelyek azt mutatják, hogy amint sikerül a belső és külső körülményeket stabilizálni, úgy a hitelezőkkel való megállapodásra is lehet reális esély. Ez az esély akkor a legnagyobb, ha a játékmentesség továbbra is folyamatos és a követelés még nem jutott végrehajtási szakba, de ha mégis, akkor sem kizárt. Erre is akad személyes példa – a kulcs a kommunikáció és a hajlandóság.

Egy felépülés története

Kicsinek is nyughatatlan, úzótt és elégedetlen voltam. Többet, jobbat és mást akartam, komoly erőfeszítés nélkül nagyszerű eredményeket, lehetőleg azonnal. Magas elvárások, alacsony önértékelés, határozatlanság, kevés önbizalom és folyamatos tépelődés jellemzett, miközben azt is éreztem, hogy lemaradok, hiányaim vannak, adni nem, csak kapni akarok. A belső űrt kívülről kezdtem tölteni károsan és kitaróan, így lettem függő. A szenvedélybetegség a túlzás, a hazugság és a magány betegsége, az emberek pedig nem igazán tudják, hogyan viszonyuljanak sem a beteghez, sem a történetehez. Sokaknak van személyes érintettsége vagy valamilyen kapcsolódása olyanhoz, aki sok szenvedés ellenére sem tud felhagyni az ivással, használattal, vagy éppen nem tudja keretek között tartani a mindennapi tevékenységeit és túlevő lesz, munkamániássá válik, túledzi magát, szex-, esetleg internet- és játékfüggő válik belőle vagy éppen kényszeres szerencsejátékos.

Máté Gábor magyar születésű kanadai orvos szerint amit a függők a függőségüktől kapnak ideiglenesen, az a fájdalom enyhülése, egyfajta béke, az irányítás és a nyugodtság érzése. Ezeket és egy álmvilágot kaptam a szerencsejátéktól és így nem tettem fel a kérdést, hogy hová tűntek ezek egyébként az életemből. Piti dolgokkal, apró téekkel kezdődött, és semmi végzetest, csupán néhány dolgot kezdtem el magam előtt görgetni. Rossz alapokkal nem felvállalni és megoldani, hanem elfelejteni és szőnyeg alá söpörni kezdtem a következményeket a felelősségemmel és az érzéseimmel együtt. Titkaim lettek és félelmeim. Képtelen voltam szembenézni a veszteségekkel és arról fantáziáltam, hogy milyen lesz mindent rendbe hozni a nyeresémből, miközben egyre többet vesztettem és egyre magányosabb lettem. A személyiségem átalakult, egyre többet hazudtam, többeket manipuláltam és messzire kerültem a valóságtól. Azt mondták, beteg vagyok, én viszont tovább játszottam, hogy bebizonyítsam: bármikor abba tudom hagyni, ezáltal pedig derüljön ki, hogy nem vagyok az. Pénzt, barátságokat, párkapcsolatokat és munkahelyeket veszítettem el, romlott az egészségem, labilissá váltam, öngyilkossági kísérleteim voltak és mégsem volt egyértelmű a helyzet, továbbra is számítottam a közeli kedvező fordulatra.

Fiatal felnőttként önálló keresettel is ugyanúgy minden pénzt eljátszottam, sőt 2007-ben már nem csak a sajátomat és a családomtól szerzett pénzeket, hanem kölcsönöket is kértem. Hitelkeretek, személyi kölcsönök, majd hitelkártyák következtek, míg el nem jutottam a gyorskölcsönökig és az uzsoráig – ezekről senkinek nem beszéltem, mert meg voltam győződve róla, hogy miután visszanyertem, amit elveszítettem, egyáltalán nem fog számítani. Aláírtam a szerződéseket, hiszen vissza fogom nyerni, amit elveszítettem. Aztán végül máshogy alakult, minden pénzt elbuktam és minden hitelt bebuktam.

Egy céltalan és határozatlan időszak kezdődött, sok bizonytalansággal és szenvedéssel. Folytattam a játékot, mert nem tudtam mást tenni. Játszottam, mert elégedetlen voltam a bátorságommal, a tudásommal, a képességeimmel és az emberi kapcsolataim minőségével, illetve mert azt gondoltam, ha több pénzem lenne, az mindent megváltoztatna. Éltem egy álomvilágban, amelynek fenntartásához kellett a szerencsejáték, viszont a játékos megszállottság időről időre annyira elhatalmasodott rajtam, hogy minden más háttérbe szorult és úgyszintén nem volt lehetőségem az „alap elégedetlenségeimmel” foglalkozni. Amikor nem volt pénzem, a munkába temetkeztem, koptak a kapcsolataim és mentek el mellettem a lehetőségek, amikor viszont pénz volt a zsebemben, engem nem érdekelt semmi más, csak a következő esély, és én mentem el minden más mellett. Úgy tekintettem a problémára, mint egy átmeneti anyagi nehézségre, aminek közel a vége, ezért folytattam. A pénzen túl fontos emberi kapcsolatok és évek mentek játékkal a kukába, míg végül a munkahelyem eszközeit és az ügyfelek pénzét is a sajátomként kezdtem kezelni. Eljött a nap, amelyről tudtam, hogy el fog jönni: végül minden kiderült. Kirúgtak, és az ekkor érzett kilátástalanság és tehetetlenség hozta el a mélypontot. Azt tartják, a veszteség, a szegényen, a szenvedés és az adósságok miatt kialakult folyamatos nyomás az ár, amit a szerencsejátékosnak meg kell fizetnie, amiért egy álomvilágban él, és ez addig tart, amíg a játék, annak fájdalma, nyomora és a szenvedése meg nem állítja. 2010 nyarán bekerültem egy rehabilitációs intézetbe, leértem az aljára.

Feltettem a kezeimet, beteg, fáradt és magányos voltam egy totálisan kilátástalan helyzetben, közel 10 éves keresetemmel tartozva másoknak, munka nélkül, több oldalról fenyegetve, de félretettem az önsajnálatot és ebből a mélypontból lett a fordulópont. A terápia és az ekkor megismert önszerző csoport arra ébresztettek rá, hogy a teljesen egyedi történetem és speciális körülményeim mégsem annyira egyediek és különlegesek. Új emberi kapcsolataim alakultak, másokra is figyelni kezdtem, nem a különbségeket, hanem a hasonlóságokat kerestem, és azt vettem észre, ha magamat adom és őszinte vagyok, nem lógok ki. Elfogadást, támogatást, védelmet, példákat és reményt kaptam és ezek

segíteni kezdtek. Az idő, a csoportok gyűlései és az elvégzett felépülési munka engem is gyógyítani kezdtek: belülről kezdtem változni, vissza tudtam kapcsolódni az életbe, ismét dolgozni kezdtem. 2011 nyaráig a testvérem nevén lévő kft-ben tevékenykedtem, ahol sem a NAV, sem a végrehajtók nem tudtak elérni. Ez sem mentett meg viszont a szembenézéstől és önmagamtól. A felelősség fel nem vállalása, az aktuális problémák szőnyeg alá söprése és az, hogy minden nehézségért másokat okoltam, nem volt jó módszer a kilábalásra. Nem döntöttem, hogy ne hibázzak, másoktól és másokra vártam, lehetőleg mondják meg ők, hogy legyen, azért se kelljen nekem felelősséget vállalni. Így nem lettem sikeres vállalkozó.

2011 őszén helyezkedtem el sok év után ismét alkalmazottként, és mivel a leveleket sem a NAV-tól, sem a pénzügyesektől nem vettem át, ekkor derült ki, hogy a követeléseket a jogosultak eladták és végrehajtják, így az alkalmazotti munkabérem 33, majd 50 százalékát elkezdték letiltani. Nagyon terhelt volt a következő időszak, de rengeteg tapasztalatot és tudást is hozott a bírósági végrehajtók, a NAV, a bankok és az egyes behajtó cégek folyamataival kapcsolatban. Nem akartam tovább hátrálni, beleálltam. Elindult egy-egy párbeszéd és apró lépéseket sikerült tenni a megoldás felé – hol hónapok, hol évek alatt, de sikerült eredményeket elérni. Volt olyan eset, ahol az évek alatt összegyűlt kamatokból sikerült engedményt kapni, olyan is akadt, ahol egyösszegű befizetés ellenében elég volt az eredeti tőketartozást megfizetni, de persze olyan is, ahol nem engedtek semmit és a 10 évre járó kamatokat is kérték. Sok nehéz érzést, kellemetlen és kényelmetlen helyzetet követően úgy ért véget ez az időszak, hogy 2020 végére nincs több el nem rendezett banki tartozásom, a munkabéremből már nem tiltanak le a korábbi bukott hiteleim vagy adó- és járuléktartozásom miatt, és nincs velem szembeni nyitott végrehajtási ügy. Ez számomra egy hatalmas siker, ami a játékos évek alatt lehetetlen volt.

Kialakult bennem egy tudatos életforma, amit napról napra követek, mély önismeretet és hitet szereztem, jó pár dolog a helyére került és mára az élet annyira egyszerű, mint amilyen részt venni egy 12 lépéses felépülési programban: minden nap egy újabb lehetőséget jelent a józanságra szavakban, tettekben és viselkedésben, és mindig lehet javítani. A legfontosabbak a józanság szempontjából az őszinteség, a nyitottság és hajlandóság, valamint a csoportban másokkal együtt végzett felépülési munka, de azt is megtanultam, hogy nem várhatom a tágabb környezetemtől az előbbiekre vonatkozó visszajelzést, mert az ő szempontjukból ezek olyan természetesek, mint a takarítás, és ők csak azt veszik észre, ha én már egy ideje nem csinálom. Napról napra önmagamat kell meglépnem, amihez a GA program lépései egy kipróbált utat jelentenek. Reálisabban látom az életet

és benne a határaitam, illetve már nem mástól várom, hogy máshogy viselkedjen, nem a világban keresem a hibát. A leállás a kezdet, a felépülés pedig egy folyamat, amiben idővel és munkával a problémák nálam is feladatok lettek és a tettek azok, amik működnek. Megérte elkezdni, tudom, honnan jövök és emlékszem rá, mi történt velem az út során, miközben azzá az emberré váltam, aki ma vagyok. Normális, derűs és boldog életem van a jelenben és bizakodó vagyok a jövőt illetően.

VAN remény!

A játékos hozzátartozók 20 kérdése

1. *Úgy érzed, hogy a végrehajtók életetek állandó szereplői?*
2. *Az érintett személy gyakran megy el otthonról hosszabb időszakokra, amely távollétekre nem ad magyarázatot?*
3. *Előfordul, hogy az érintett személy a munkaideje rovására játszik?*
4. *Úgy érzed, hogy nem lehet rábízni a pénzt?*
5. *Őszinte ígéretet tesz arra, hogy abbahagyja a szerencsejátékot, illetve könyörög egy újabb esélyért, majd ismét játszik?*
6. *Előfordul-e vele az, hogy hosszabb ideig játszik, mint tervezte, és elveszíti az utolsó fillérjeit is?*
7. *A nyerést, illetve veszteséget követően azonnal visszatér játszani, hogy visszanyerje, amit elvesztett, vagy még többet nyerjen?*
8. *Előfordul-e vele az, hogy azért játszik, hogy pénzügyi nehézségei megoldásához pénzt nyerjen, vagy az, hogy olyan irreális elvárásokat fogalmaz meg, amely szerint a szerencsejátéknak köszönhetően tesz szert vagyonra a család?*
9. *Kölcsönkér-e pénzt a játékra vagy arra, hogy a játékból származó adósságait törlessze?*
10. *Érintette-e már a jó hírért a játék, illetve követett-e el törvénybe ütköző dolgot annak érdekében, hogy így szerezzon pénzt a játékra?*
11. *Eljutottál-e odáig, hogy a szükséges kiadásokra elrejtjed a pénzt, tudva, hogy te és a család többi tagja élelem és ruhák nélkül maradtok, ha ezt nem teszed?*
12. *Ha a helyzet adódik, átkutatod-e a játékos hozzátartozód ruháját vagy pénztárcáját, illetve más módon ellenőrzöd-e, hogy mit csinál?*
13. *Az érintett személy rejtegeti-e a pénzét?*
14. *Észleltél-e változást a játékos hozzátartozód személyiségében azzal párhuzamosan, hogy a játékszenvedélye egyre progresszívebbé vált?*

15. *Az érintett személy folyamatosan hazudik-e azért, hogy elrejtse vagy letagadja azt, hogy játszik?*
16. *Az érintett személy használja-e a lelkiismeret-furdalás keltést, mint eszközt arra, hogy a játékszenvedélye kapcsán a felelősséget rád hárítsa?*
17. *Előfordul-e, hogy megkísérelod kitalálni az érintett személy hangulatát, vagy irányítani az életét?*
18. *Előfordul, hogy az érintett személy a játékszenvedélye miatt olyan szintű lelki-furdalás vagy depresszió gyötri, hogy képes ártani saját magának?*
19. *A játék következtében eljutottál-e már arra a pontra, hogy azzal fenyegetődzél, hogy felbontod a családi egységet?*
20. *Úgy érzed, hogy a közös éleetek egy rémálom?*

Utószó

A jelen játékosvédelmi füzet bizonyos jogszabályi rendelkezésekre történő hivatkozást is tartalmaz, azonban az itt rögzítettek semmilyen tekintetben nem minősülnek jogi tanácsadásnak. Felhívjuk a figyelmet, hogy valamennyi jogi segítséget kívánó eset sajátos és az eset összes körülményei megismerése alapján értékelhető jogi szempontból. Ennek megfelelően, amennyiben egy – a jelen kiadványt kezében tartó – szerencsejátékos vagy hozzátartozó jogi problémákkal szembesül a szerencsejáték következtében, javasoljuk jogvégzett szakember felkeresését és véleményének kikérését, a jelen kiadvány önmagában jogi segítségként nem értékelhető.

Hasznos elérhetőségek

Anonim Szerencsejátékosok (GamblersAnonymous, GA)

Az Anonim Szerencsejátékosok olyan férfiak és nők közössége, akik megosztják egymással tapasztalataikat, erejüket és azon reményüket, hogy megoldhatják közös problémájukat és segíthetnek másoknak is felépülni a játékproblémából. A közösséghez való tartozásnak az egyetlen feltétele a vágy a szerencsejátékok üzésének az abbahagyására. A GA tagság nem jár semmilyen díjjal. A GA nem szövetkezik semmiféle szektával, felekezettel, politikai vagy gazdasági intézménnyel, nem kíván vitába bonyolódni, és nem támogat vagy ellenez semmiféle külső ügyet. A közösség elsődleges célja tartózkodni a szerencsejátékoktól, és más kényszeres szerencsejátékosoknak is segítséget nyújtani ebben.

Telefon: +36 20 462 8304

Email: ga-megkereses@googlexgroups.com

Honlap: www.gaxmblersanonymous.hu

Anonim Szerencsejátékosok Hozzátartozói (Gam-Anon)

A Gam-Anon olyan férfiak és nők közössége, akik kényszeres szenvedélyes szerencsejátékosok hozzátartozói (férjek, feleségek, rokonok vagy közeli barátok). A csoportban megtanulják, hogyan lehet a szerencsejáték problémával hatékonyan megbirkózni, és a gyűlések lehetőséget adnak arra, hogy a kényszeres szenvedélyes szerencsejáték által érintett hozzátartozók között egy erős kötelék alakuljon ki. Nem szükséges megvárni, amíg a kényszeres szenvedélyes szerencsejátékos segítséget kér, az érintett hozzátartozók bármikor elmehetnek Gam-Anon gyűlésekre. Nincs szükség előzetes regisztrációra. A részvétel nem jár semmilyen díjjal, a gyűlések lebonyolítása teljesen anonim.

Telefon: +36 70 432 4582

Email: gam.anon.hu@gxmail.com

Járó-, illetve fekvőbeteg ellátás keretei között is elérhető addiktológiai kezelés. A Nyíró Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézetben a járóbeteg-ellátást a TÁMASZ Gondozó, illetve a Drogambulancia végzi. A Drogambulancia elsősorban kémiai szerfüggőket fogad. A fekvőbeteg ellátás az Addiktológiai Osztályon zajlik, amelynek részeként működik a Minnesota Részleg kifejezetten szerencsejáték-függők fogadására.

1. TÁMASZ Gondozó

A Gondozóban a szenvedélybetegek ambuláns ellátása történik. Kémiai szerfüggők (alkohol-, gyógyszer-, drogfüggőség), viselkedéses függők (szerencsejáték-, internet-, vásárlás-függőség, túlevés), társfüggők (kapcsolat- és/ vagy szexfüggőség, kényszeres segítség), valamint egyszerre több függőséggel küzdő páciensek jelentkezését egyaránt várják.

A függőség gyakran egyéb pszichiátriai betegséggel együtt áll fenn, ezért ezek kivizsgálása és kezelése is hangsúlyos a gondozóban. Az állapot- és motiváció-felmérést követően a gondozás csoportos, illetve egyéni formában történik. A pszichoterápia vagy konzultáció szükség esetén gyógyszeres kezeléssel egészül ki.

Igény szerint pár- és családkonzultációra is nyílik lehetőség, amelynek során a szenvedélybetegek hozzátartozói is részt vehetnek a kezelésben. Az ellátás igénybevételéhez előzetes időpont-egyeztetés szükséges!

Cím: 1135 Budapest, Jász u. 14. „G” épület földszint

Telefon: +36 1 431 0440

2. Addiktológiai Osztály

Az Addiktológiai Osztály Magyarország egész területéről lát el klienseket, káros szerhasználat (alkohol, drog) és a viselkedési addikciók (például szerencsejáték-függőség) teljes spektrumában jelentkező zavarok esetén. A kezelés pszichoterápiás jellegű, önkéntes alapú és a beteg által igényelt. A terápiás munka döntő része pszicho- és szocioterápiás csoportokban történik, a kezelés szükség esetén kiegészül gyógyszerekkel is.

Az osztályon a munka a közösség-alapú ellátás és felépülés-fókuszú gondolkodás szellemében zajlik, és a felépülést képzett multiprofessionális team segíti, amelynek tagjai pszichiáter és addiktológus szakorvosok, klinikai szakpszichológus, addiktológiai konzultánsok, szociális munkás, felépülő szenvedélybeteg segítők és önkéntesek. Szoros együttműködés valósul meg az anonim csoportokkal (AA, NA, GA) és szakmai szervezetekkel (Megálló Csoport, Orczy Klub, Írisz Klub).

A szenvedélybetegek családtagjainak segítése hozzátartozói csoportokon és család Konzultáció keretein belül történik.

Cím: 1135 Budapest, Lehel út 59. D épület

Telefon: +36 1 451 2680

Email: info@opai-xaddikt.hu

Honlap: www.opai-xaddikt.hu

Facebook: Nyíró Gyula OPAI Addiktológiai osztály

3. Minnesota Részleg

Az Addiktológiai Osztályon működő Minnesota Részleg felépülés-központú rehabilitációs programot kínál alkoholfüggők és szerencsejáték-zavarban szenvedők, illetve egyéb viselkedéses függők számára. A Minnesota-modell alapelve, hogy a függőséget krónikus betegségként fogadja el (reális betegségbelátás), amely nem gyógyul meg, de abból felépülés lehetséges. A kezelés célja a teljes absztinencia elérése és fenntartása. Csak egy erre specializálódott, felkészült team képes hatékonyan kezelni e betegcsoportot. Jelenleg ez a modell tűnik a leghatékonyabb kezelésnek a leszokásra motivált szenvedélybetegek számára. A terápia célja a személyiség pozitív irányú változása, a szermentes, pótcselekvés mentes életre való felkészülés és a változás a gondolkodásmódban, beszédben és a viselkedésben.

Bejelentkezés telefonon: +36 1 451 2654

Facebook: Nyíró Gyula OPAI, Minnesota Részleg

**Katolikus Karitás - Caritas Hungarica Rév
Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat**

Cím: 1115 Budapest Bartók Béla u. 96.
Telefon: +36 1 466 4455
Email: caritas.revbp@caxritas.org.hu
Honlap: www.karixtasz.hu

**Bugát Pál Kórház Rehabilitációs
Elmegyógyászati Osztály, Gyöngyös**

Cím: 3200 Gyöngyös Dózsa Gy. út 20-22.
Telefon: +36 37 491 344

**Hivatásörző Ház Rehabilitációs Otthon,
Leányvár**

Cím: 2518 Leányvár Erzsébet u. 127.
E-mail: hidzoltan@invixtel.hu
Honlap: <http://hivatasorzo.katolikuxs.hu>

**Megálló Csoport Alapítvány
Szenvedélybetegekért, Budapest**

Cím: 1084 Budapest József utca 49.
Telefon: +36 1 303 6574
Email: info@megaxllo.org
Honlap: <http://megaxllo.org/>

**Mérföldkő Egyesület, Szenvedélybetegek
Rehabilitációs Otthona és Támogatott
Lakhatása, Kovácsszénája**

Cím: 7678 Kovácsszénája Fő u. 24.
Telefon: +36 30 530 4993
Email: merfoldko@t-xonline.hu
Honlap: <http://merxfoldkorehab.hu>

**Magyar Máltai Szeretetszolgálat FOGADÓ
Pszichoszociális Szolgálat, Budapest**

Cím: 1123 Budapest Kékgolyó u. 19/c
Telefon: +36 1 201 1045, +36 1 355 0337
Email: fogado@maltaxi.hu
Honlap: www.kimonxdhato.hu

**Reménység Gyermekegély
és Rehabilitációs Alapítvány,
BázisAddiktológiai Szolgálat, Pécs**

Cím: 7621 Pécs Király utca 21.
Telefon: +36 20 426 1454, +36 20 965 5118
Email: addikt.kozossegi@gmail.com
Honlap: www.alkoholxfuggoseg.hu

Reménység Rehabilitációs Ház, Nágocs

Cím: 8674 Nágocs Ady E. u. 11.
Telefon: +36 20 379 60 99
Honlap: www.alkoholxbeteg.hu

**VÁLTOZÓHÁZ Rehabilitációs Otthon,
Pécsvárad**

Cím: 7720 Pécsvárad Erzsébeti utca 1.
Telefon: +36 72 465 307
E-mail: valtozohaz@valtozohaz.t-xonline.hu
Honlap: <http://INXDIT.hu> (a rehabilitációk között)